

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

SPORAZUM ZA TRAJNO KOOPERACIJO

Poslovno in tehniško sodelovanje s tovarno »Gorenje« iz Velenja

Vedno ostrejši in zahtevnejši pogoji prodaje izdelkov, ki jih diktirajo domača in zlasti tuja tržišča, a jih je gospodarska reforma postavila v ospredje in kot izhodišče gospodarske dejavnosti narekujejo proizvajalcem, da ob vedno težjem konkurenčnem boju preidejo v široko kooperacijo in delitev dela s sorodnimi podjetji. Zlasti potrebna in nujna je ta preusmerjenost pri proizvajalcih, katerih proizvodnja se dopolnjuje, ki je nekako organsko povezana med seboj.

Naše podjetje ima spričo silno razvejane dejavnosti široke možnosti in hkrati tudi velike naloge, da v novih spremenjenih gospodarskih pogojih doseže postopno ugodnejši, večji in neprekinjeni razvoj proizvodnje.

Tako sta med vsemi panogami morda področji proizvodnje elementov za avtomatizacijo in splošno elektronsko dejavnosti, ki s svojo moderno tehnologijo najbolj posegata v koncept razvoja drugih sorodnih panog, pri nas v našem podjetju pa nimata takih samostojnih pre-

tenzij kot druge dejavnosti s končnimi izdelki. Že na prvi pogled je zato očitna nujnost njune kooperacije s tistimi proizvodnimi podjetji, kjer imata ti dve dejavnosti osrednji pomen in sta hkrati tudi nosilec modernizirane proizvodnje.

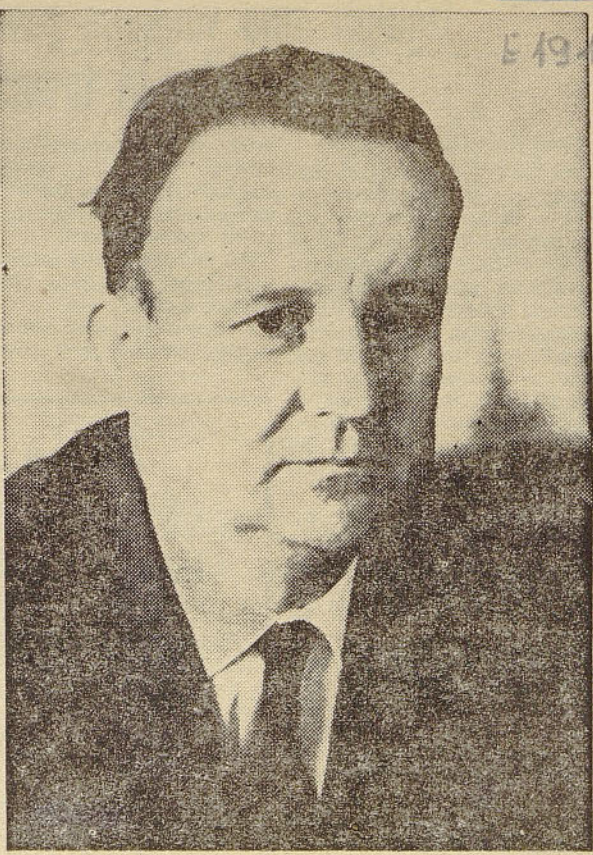
Vodstvo našega podjetja je to gospodarsko proizvodno povezanost hitro doumel in prišlo do ugotovitve, da je največ stičnih točk teh panog pri velikoserijskih proizvodnih avtomatiziranih gospodinjstvih aparatov. Zahvaljujoč se dejstvu, da smo dokončno zapustili nezdrava avtarkična pota razvoja, ni bilo težko najti najprikladnejšega in najresnejšega partnerja pri teh kooperacijskih poslih. Tovarna gospodinjstvske opreme »Gorenje« iz Velenja je vsekakor podjetje, ki si je v nekajletnem poslovanju pridobilo največ ugleda in veljave. Njen posluh za sodobne želje potrošnikov in potreba po vrhunski tehnologiji sta jih nzmotljivo privedla na pot avtomatizacije in uporabe elektronske v proizvodih, saj si danes njen bodoči proizvod — avtomatični pralni

stroj, ne moremo več zamisliti brez malih in srednjih elektromotorjev, stikal in elektronske, ki uravnava celoten proces pranja od začetka do konca.

Tovarna je specializirana za mehansko obdelavo proizvodov, ne posega pa v dejavnost proizvodnje elementov za avtomatizacijo in elektronsko. In prav to ima stične točke z našo dejavnostjo, ki nima namere niti kapacitet za finalizacijo tovrstne proizvodnje, marveč le težnjo poiskati si trajnega odjemalca za te elemente in si s tem zagotoviti nemoten razvoj in nadaljnjo specializacijo.

Upoštevač te stične točke in razloge sodobne ekonomike so se pričeli že pred meseci razgovori o potrebi medsebojnega poslovnega in tehniškega sodelovanja med našim podjetjem in tovarno »Gorenje«. Tovarna, ki gradi nove proizvodne prostore za letno kapaciteto 200.000 pralnih strojev, kam ž v aprilu pričeti z redno proizvodnjo treh vrst pralnih strojev in jih bo že letos izdelala približno 40.000.

(Dalje na 6. strani)

POKOJNI PODPREDSEDNIK ZIS BORIS KRAIGHER

Izgubili smo velikega revolucionarja, politika in tovariša

Kranj, 5. januarja — Ob 14. uri se je zbral delavski svet Elektromehanike s predstavniki uprave in družbeno-političnimi delavci k žalni seji v počastitev tragično preminulega Borisa Kraigherja in njegovega sina, kjer je govoril o liku in delu velikega revolucionarja sekretar ObK ZK Kranj tov. Aci Puhar.

BESEDE NAMENJENE UMRLEMU BORISU

»Preveč tragična smrt je presunila vso jugoslovansko javnost, še posebej pa nas Slovence. Na povratku iz zasnenežnega Bohinja z novoletnega počitka se je vračal na delo v Beograd podpredsednik ZIS Boris Kraigher. Med potjo sta v prometni nesrezi za vedno izdihnili on in njegov sin Janez.

Ko človeka ni več med nami, se šele resno spomnimo — kdo je bil, kakšen je bil, kaj je delal in koliko dobrega je naši družbi nudil s svojim delom.

Njegova pot naporov, odrekanih, boja in dela se prične že daleč pred drugo svetovno vojno. Leta 1934, ko je postal član KP Jugoslavije. Živel je goreče za naš novi čas, vzgajal okrog sebe napredno mladino, preživel leta zapora v Sr. Mitrovici — študiral, organiziral vstajo v Ljubljani, bil zaprt v Gonarsu, organiziral pobeg, bil komisar glavnega štaba NOV Slovenije, sekretar CK KP za Julijsko Krajino itd.

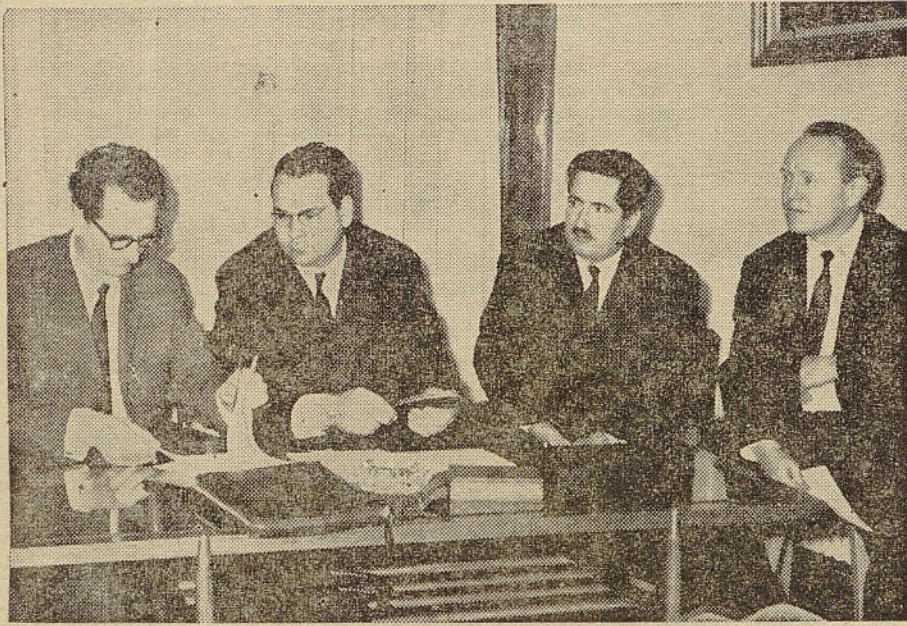
Celo desetletje je vodil IS Slovenije in v času burnega

razvoja naše domovine dajal velik delež k oblikovanju novih družbeno-ekonomskih odnosov in procvitu Republike. Zaradi revolucionarne predanosti, požrtvovalnosti, delovnih sposobnosti je postal leta 1963 podpredsednik ZIS. Prav na tem odgovornem delovnem mestu v federaciji se je lotil najtežavnih naloge zadnjega obdobja — ponovne realizacije gospodarsko-družbene reforme, kot je to terj

jal že 8. kongres ZKJ.

V spominu nam bodo ostale njegove besede na 3. plenarnem ZKJ, ko je dejal: »Doslednost izvajanja reformne pomeni tudi odločno izvajanje sklepov 8. kongresa ZKJ — a ta doslednost se potjo sta v prometni nesrezi za vedno izdihnili on in njegov sin Janez. le celo vrsto težavnih problemov, ki smo jih v minulih letih izvrševali prepočasni in neodločno. B. Kraigher je l. 1965 odkrito, argumentirano povedal, da reforma ni le posledica burnega razvoja, ampak tudi ukrep za odstranitev vseh anomalij, ki so ob tem razvoju nastale. Ta najdoslednejši bореc za zmago samouprave in družbeno gospodarske reforme je pri svojih odločitvah vedno terjal premišljenost, kvaliteto in demokratičnost razprav — a vedno z vso energijo terjal spoštovanje ukrepov, predvsem pa neomajno vero v zmago ciljev 8. kongresa ZKJ.

Pri delu je od sebe in od vseh terjal vedno »doslednost« — in tudi na 3. plenu (Dalje na 2. strani)

Trenutek tik pred podpisom okvirne pogodbe o poslovnem in tehniškem sodelovanju podjetij ISKRA in GORENJE.

Od leve proti desni: glavni direktor ZP ISKRA Vladimir Logar, glavni direktor tovarne GORENJE Ivan Atelšek, predsednik republiške gospodarske zbornice Drago Dolinšek in Franc inž. Vrtnak pomočnik direktorja našega programsko tehničnega sektorja.

Izgubili smo velikega revolucionarja, politika in tovariša

Razprava o vlogi zveze komunistov

(Nadaljevanje s 1. strani)
mu ZKJ je dejal med drugim: »v letu 1966, 1967 in celo v 1968 — odvisno kakšno dosledno« bomo izvajali naloge reforme — bomo prav v teh letih morali najbolj varčevati v potrošnji investicijskih sredstev. Prav v konvertibilnosti dinarja je videl pot, da bo ta dinar merilo produktivnosti dela, ker se le na tej osnovi lahko otresemo vseh političnih pritiskov na področju naše investicijske politike.

B. Kraigher je mislil dosledno, precizno, znanstveno proučeval vsa vprašanja, tehtal vse besede, a vedno je mislil in ukrepal za daleč naprej.

Prejšnji mesec je v Zvezni skupščini že lahko dejal: »Povrnilo se je zaupanje v dinar, to je že merilo uspehov v gospodarstvu — da je že pravi element samouprave — ker je dinar element odnosov, poslovnosti brez intervencij administrativnih sil.

V izvajanju reforme je bil nepopustljiv in je ta veliki gospodarstvenik, politik, iskren Jugoslovan, v vsdi splethi, ki jih vedno porajajo ekonomsko družbene razlike, terjal disciplino, ker je vedel, da je le zavestna podreditev vseh proizvajalcev v Jugoslaviji lahko garant končnega uspeha.

Ko je napovedoval stabilizacijo gospodarstva v letu 1967 ob najtežjih pogojih in operacijah reforme, kot so: nov devizni režim, nov kreditni sistem, valorizacija osnovnih sredstev, ni izpustil iz vida najpoglaviteje, zato je dejal: »Vse to mora peljati k ustreznemu izboljšanju standarda, ki bo prav v letu 1967 nujno poglaviti cilj in motiv ukrepov ekonomske politike.«

B. Kraigher nas je zapustil v času, ko je ves zagret za uresničitev reforme dajal od sebe vse svoje intelektualne napore — zapustil nas je v času, ko bi ga vsi jugoslovanski narodi najbolj potrebovali. Zapustil je nedokončano delo, delo, ki je bilo namenjeno nam vsem delovnim ljudem Jugoslavije. Danes ocenjevati pomembnost njegovega dela je težko, čas pa lahko v kratkem pokaže veliko praznino, ki jo je zapolnjeval ta veliki komunist, mislec, gospodarstvenik in državnik.

Njegove zamisli, izrečene besede zadnjih dveh let naj nam bodo svete, naj nam bodo »oporoka«, da bomo ohranili nanj spomin predvsem s tem, da bomo njegove zamisli družbeno-ekonomske reforme dosledno izpeljali.

To naj velja za vse delovna ljudi, še posebej pa za vse komuniste. V tem obdobju smo izgubili vodilnega gospodarstvenika — člo-

veka, ki je na sprejetih odločitvah vztrajal... Vztrajajmo tudi mi vsi na uresničevanju njegovih idej sedaj, ko ga ni več med nami.

Naj živi spomin na velikega revolucionarja, heroja vojne in heroja dela.

Izrecimo mu večno zahvalo za vse, kar nam je v svojem

napornem, a uspehov bogatem življenju dal.

Zatem so navzoči z enominutnim molkom počastili spomin na umrlega narodnega heroja. Na kraju pa je bila prečitana in odposlana Zveznemu izvršnemu svetu in predsedstvu CK ZKJ naslednja brzojavka:

Žalna brzojavka

Naš delovni kolektiv je globoko pretresla nenadna tragična vest o smrti člana predsedstva CK ZKJ in podpredsednika Zveznega izvršnega sveta tov. Borisa Kraigherja, ki je že v rani mladosti posvetil svoje življenje ZK in revolucionarni preobrazbi naše dežele. Tov. Boris Kraigher je bil veliki sin malega naroda, ki ga je v najtežjih dneh sprejel za enega od svojih voditeljev.

Življenje Borisa Kraigherja je bila ena sama stvaritev in boj za napredek, ki nam je postal smoter življenja in delovanja na vseh področjih, kjer se je udeleževal. Bil je človek, ki ga je oplemenitilo stvarno delo, neuklonljiva volja in vztrajna prizadevanja odpirati vedno nove poti v razvoju naše družbe.

Gospodarska in družbena reforma je tesno povezana z njegovo osebnostjo. Dal ji je svoj navdih ustvarjalca — gospodarstvenika, ki je začel veliko delo z namenom, da si utremo nova pota v družbenem in gospodarskem razvoju.

Njegovo začeto delo je postalo tudi naše delo, ki ga bomo morali nadaljevati tako, kot če bi bil on še vedno med nami.

Vzgoja kadrov v pogodbenih delavnicah

Nekajkrat doslej smo že pisali v našem listu, da ima servisna služba naše prodajno-servisne organizacije na področju vse države razen nekaj lastnih servisnih delavnic tudi prek 240 pogodbenih delavnic, v katerih potrošniki lahko dobijo servisno pomoč za izdelke naših tovarn.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da je v marsikateri izmed teh pogodbenih servisnih delavnic strokovno znanje zaposlenih takšno, da so te delavnice le s težavo opravljale servisiranje naših izdelkov, ker so morda za takšno delo imeli njihovi delavci premajhne izkušnje.

Prav to je narekovalo servisni službi, da se je ob sodelovanju samih teh pogodbenih delavnic zlasti v južnem delu države, lotila obsežne, vendar pa koristne in nujno potrebne naloge — strokovnega izpopolnjevanja zaposlenih v teh pogodbenih delavnicah. Seveda je skrbno bdela pri tem tudi nad strokovnim znanjem kadra v lastnih servisnih delavnicah, zavedajoč se, da je od dobre servisne službe odvisna uspešnost prodaje naših izdelkov in končno tudi dobro ime podjetja.

V letošnjem letu je tako servisna služba storila že

precej za izboljšanje strokovnosti v pogodbenih delavnicah. Organizirala je namreč dva tečaja za kader iz tistih pogodbenih delavnic, ki opravljajo garancijsko servisiranje naslednjih naših izdelkov: radijskih sprejemnikov, gramofonov in ojačevalnih naprav.

Na obeh tečajih je sodelovalo nad 50 članov kolektivov pogodbenih delavnic, ki so si v tečaju pridobili potrebno teoretično in praktično znanje, katero bodo lahko koristno uporabili pri nadaljnjem popravilju Iskrinih izdelkov.

Servisna služba Iskre pa je letos še drugače nudila možnost za strokovno izpopolnjevanje kadra v pogodbenih servisnih delavnicah, in sicer je sprejela v lastne servisne delavnice v Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu, Skoplju in v Beogradu na prakso lepo število mehanikov iz pogodbenih delavnic. Ti mehaniki so v času prakse pridobili pri popravilu naših izdelkov, prepotrebno praktično znanje kar jim bo nedvomno koristilo pri nadaljnji dejavnosti v svojih delavnicah, hkrati pa zagotovilo solidno servisiranje naših izdelkov.

(Dalje na 6. strani)

Po brionskem plenumu je tovarniški komite zveze komunistov v Elektromehaniki v Kranju imenoval komisijo, ki je imela nalogo, da je proučila dosedanje delovanje organizacije ZK in njene članstva. Komisija je svojo nalogo začela s tem, da je pripravila teze, ki so usmerjale razpravo na osnovnih organizacijah ZK. Izdelala se je analiza dejavnosti osnovnih organizacij in tovarniškega komiteja za obdobje zadnjih dveh let na podlagi zapisnikov. Poleg tega pa je uporabila razpravo na OO ZK po predhodno pripravljenih tezah v katerih je bila osnovna nit: »kje so vzroki za slabo aktivnost članov in organizacij ZK v preteklem obdobju«.

O zbranjem gradivu in stališčih komisije je razpravljal tovarniški komite na razširjeni seji s sekretarji osnovnih

organizacij konec decembra preteklega leta. Namen seje je bil v tem, da komite vzame stališče o nadaljnji obliki organiziranosti komunistov znotraj tovarniškega komiteja Elektromehanike. Po daljši in burni razpravi je bilo zavzeto stališče, da se dosedanje organizacijske oblike ne menjajo. Dejavnost organizacije zveze komunistov pa se popestri z organiziranjem aktivov komunistov po vnaprej določenih vprašanjih. Poleg tega se poziva člane ZK, da se aktivno vključijo v družbenopolitično dejavnost na terenu, kjer živijo. V tem mesecu bodo redne letne konference ZK po osnovnih organizacijah. Na osnovi zaključkov konferenc bo možno napraviti povzetek stališč vseh komunistov znotraj naše organizacije glede oblik in vloge ZK.

F. F.

Delo sindikata v Sežani

Sindikalna organizacija v tovarni radijskih sprejemnikov v Sežani je bila vsa leta nazaj ena izmed aktivnih v tovarnah Iskre. Tudi za lansko leto so bile v načrtu predvidene določene akcije sindikalne organizacije, vendar ob koncu leta večina le-teh ni bila izpeljana, ker je vse leto bila sindikalna blagajna prazna. Podružnica ni imela lastnih sredstev, niti s strani tovarne niti s strani sindikalnega odbora združenega podjetja ali občinskega sindikalnega sveta.

Ob tako poraznih finančnih pogojih kaj več tudi pričakovati ni bilo, kljub temu pa ne moremo reči, da je sindikalno delo v tovarni zaradi tega povsem zaspalo. Članstvo sindikalne organizacije je med letom pogostokrat razpravljalo o problematiki tovarne, kar je najboljši dokaz dela sindikalne organizacije. Marsikaka pobuda ali predlog za izboljšanje položaja v tovarni je prišla prav s takšnih sindikalnih sestankov.

Med letom so člani sindikalne organizacije v sezanski tovarni, ki se navdušujejo za šport, sodelovali na nekaterih občinskih tekmovanjih, svoje zamisli, da bi si s prostovoljnimi delom in mini-

malnimi stroški za tovarno uredili nekatera osnovna igrišča za tekmovanja in rekreacijo, pa doslej žal še niso uspeli izvesti. Delno je temu krivo pomanjkanje denarja v sindikalni blagajni, zlasti pa to, da ustrezni občinski organi še niso ugodno rešili vprašanja zemljišča za tovarno, na katerem naj bi zrastle ti športni objekti, čeprav bi lahko služili razen članom delovnega kolektiva tudi drugim športnikom.

Nekaj, kar je ob danih pogojih sindikalni organizaciji le uspelo izpeljati, je bilo to, da je članom kolektiva v sodelovanju s trgovskim podjetjem Preskrba omogočila nakup oblačil na brezobrestni kredit, prav tako pa tudi ugodnejši nakup alkoholnih pijač za novo leto.

Za konec januarja sindikalna organizacija pripravlja letno konferenco, na kateri se bodo pogovorili o vsej, dovolj pereči problematiki tovarne, pa nedvomno tudi o tem, da bi vsaj skromen del ustvarjenih sredstev morala dobiti za svojo dejavnost tudi sindikalna organizacija, če hočemo, da bomo v letošnjem letu lahko govorili o bogatejši dejavnosti te sindikalne organizacije.

-C-

IZ ŽELEZNIKOV

Delavski svet tovarne razpravljal o ugotovitvah komisije generalnega direktorja

Železniki, 10. januarja 1967. — Danes popoldne je delavski svet tovarne elektromotorjev v Železnikih imel svoje prvo zasedanje, na katerem je razpravljala predvsem o ugotovitvah komisije generalnega direktorja združenega podjetja, glede nastalega položaja v tovarni in odgovornosti za takšno stanje. Razprava o poročilu komisije se je precej zavlekla, zato smo prisliljeni o tem poročati šele prihodnjič.

Zaključujemo leto 1966

Plan za mesec december je bil postavljen v vrednosti 16,536.175 N din. Da bi dosegli povišani letni plan, bi morali v decembru izdelati še za 11,360.000 N din. Letni plan je bil dosežen 20. decembra. Do konca leta je bilo izdelanega še za 4,920.000 N din, tako da je letni plan presežen za 2,7 %.

V prejšnjih letih je bila v mesecu decembru dosežena zelo visoka proizvodnja, kar pa v letošnjem letu ni bil slučaj. V prejšnjih letih smo namreč med letom čutili veliko pomanjkanje materiala, tako da smo imeli ob koncu leta velike vrednosti nedovršene proizvodnje. Zaradi forsiranega dela je po navadi

uspelo v mesecu decembru to proizvodnjo dovršiti. V preteklem letu je material razmeroma dobro dotekal, tako da v mesecu decembru nismo imeli takih vrednosti na pol izdelanih izdelkih. V preteklem decembru prav tako nismo skušali finalizirati za vsako ceno. Prejšnja leta je namreč obstajala tendenca, da naj bi montaže čim bolj zaključile odprte serije, da bi bilo delo pri inventuri bolj enostavno. Razumljivo, da je potem zaradi tega trpevalo delo v mesecu januarju. V letošnjem letu pa je naš namen, da mora tudi v mesecu januarju proizvodnja teči normalno, kot vse druge mesece leta.

milij. N din. Sicer je mesec december precej nad letnim povprečjem, saj to znaša 15,600.000 N din. V mesecu decembru je bil visoko nad predvideno proizvodnjo obrat stikal, najnižjo proizvodnjo pa je dosegel obrat avtomatskih tel. naprav.

Obdaritev upokojencev

Predzadnji dan preteklega leta dopoldne so se v sejni sobi tovarne elektrotehničnih aparatov v Ljubljani zbrali povabljeni upokojenci tovarne. Sprejel jih je direktor tovarne, tov. Ivo Klešnik, ki jim je ob skromni zakuski povedal kako tovarna posluje in s kakšnimi problemi se bori, odgovarjal pa je tudi na njihova številna vprašanja.

Vsakega od povabljenih 19 upokojencev so nato presejeli s kuverti, v kateri je bila novoletna nagrada upokojencem, ki so dolga leta sodelovali v tovarni in si prizadevali, da bi se čim bolj uveljavila in razvila. Upokojenci so si nato v spremstvu direktorja in ostalih vodilnih uslužbencev ogledali tovarno in se — razumljivo, še posebno dolgo zadržali ob mlajših delavcih na tistih delovnih mestih, kjer so pred časom delali sami. Marsikaj jih je zanimalo in tako se je njihov novoletni obisk v tovarni zavlekel prek 13. ure, ko so zadovoljni in hvaležni za prijetne ure in novoletno nagrado delovnega kolektiva, kateremu so nekoč pripadali sami, spet odšli na svoje domove.

DE in obrati	plan eksterne proizvodnje	izvršena proizvodnja	%
Mont. rotac. strojev	1.307.500	1.019.516	77,9
Obrat števecv	6.086.500	5.196.545	84,9
Obrat stikal	2.251.390	3.650.585	162,1
Montaža kinoakustike	1.059.300	1.059.931	100,-
Obrat avt. tel. naprav	4.893.200	3.714.573	75,9
Obrat urnih meh	3.000	110.115	3670,-
Deli za posl. enote	545.000	723.152	132,8
Proizv. storitve	300.085	412.743	137,5
Skupaj tovarna	16.445.975	15.860.160	96,4
Tehnični razvoj	90.200	426.329	472,-
Skupaj	16.536.175	16.286.489	98,5

Iz montažnega sektorja PSO

Kljub težavam z opremo in materialom izredno dobri rezultati

Med letom smo nekajkrat poročali o delu in težavah montažnega sektorja PSO, ki so mu ga povzročale neredne dobave raznega materiala in opreme s strani tovarn. Kljub tem, včasih nemajhnim težavam, pa je delovnemu kolektivu montažnega sektorja uspelo, da je v lanskem letu dosegel izredno dobre poslovne rezultate. To ugotovitev nam potrjujejo že podatki za november, ko je montažni sektor ob koncu meseca izvršil 98 % svojih letošnjih planskih nalog.

Montažni sektor je do novembra dosegel realizacijo v višini 7,238.485 novih dinarjev, s čimer je za 11 % presegel plansko zadolžitev za enajst mesecev letošnjega leta. Če primerjamo lansko obdobje od januarja do novembra z l. 1965, pa je lanska realizacija kar za 30 % večja, kar je ob malone enakem številu zaposlenih nedvomno odličen rezultat in znak velike prizadevnosti celotnega kolektiva montažnega sektorja PSO. Iz že prej omenjenih razlogov, zaradi težav z nekate-

rimi materiali in pomanjkljivo opremo na gradbiščih, je v novembru montažni sektor svojo obveznost izpolnil sicer le 90 %, kljub temu pa si je v prejšnjih mesecih pridobil tolikšno prednost, da je do konca novembra izpolnil 98 % letnega plana, ki je znašal za lansko leto 7,400.000 novih dinarjev. V novembru je dosegel realizacijo v višini 553 tisoč 393 novih dinarjev, pri čemer je na material odpadlo 165.846 din, na delo 379.787 in na ostalo 7.769 novih dinarjev.

V enajstmesečni realizaciji montažnega sektorja PSO, v višini 7,238.485 novih dinarjev pa odpade na material 2,501.912 novih dinarjev, na delo 4.347.988 in na ostalo 388.585 novih dinarjev.

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Predlogi za spremembe in dopolnitve temeljnega zakona o podjetjih

I.

Delavski svet združenega podjetja ISKRA KRANJ je na svoji zadnji seji dne 28. decembra 1966 sprejel sklep, da se pristojnim zveznim organom da pobudo za uvedbo postopka za spremembe in dopolnitve TZP.

V teku enoletnega obstoja združenega podjetja je prišlo na dan nekaj očitnih napadnih rešitev v TZP, na katere smo že delno opozorjali v razpravi o osnutku TZP. To so problemi, ki po našem globokem prepričanju usodno vplivajo na daljnji razvoj združenega podjetja, kakor tudi same integracije v jugoslovanskem gospodarstvu.

Ti problemi so zlasti naslednji:

1. problem načina jamčenja za obveznosti posamezne organizacije,
2. problem pokrivanja izgub,

3. problem uvedbe stečaja nad organizacijo,

4. problem pristojnosti za reševanje sporov med organizacijami v sestavi združenega podjetja.

V naslednjem predlagamo konkretne spremembe in dopolnitve TZP:

Ad 1.

Problem načina jamčenja za obveznosti posamezne organizacije

Člen 102 Temeljnega zakona o podjetjih glasi:

»Organizacija v sestavi združenega podjetja sklepa pogodbe v skladu s statutom, načrtom podjetja in sklepi njegovih organov, ki se nanašajo na poslovanje podjetja.

Pogodbe, ki jih sklepajo organizacije v sestavi podjetja, imajo pravni učinek proti drugim, čeprav niso v skladu z akti iz prvega odstavka tega člena.

Za obveznosti iz pogodb, ki jih je sklenila, jamči organizacija v sestavi podjetja.

Če je podjetje poravnalo obveznost iz pogodbe, ki jo je sklenila organizacija v njegovem sestavu, ali so jo poravnale druge organizacije v sestavi podjetja imajo pravico do povračila izplačanega zneska od organizacije, za katero so poravnali obveznost, in sicer iz sredstev, ki jih ta doseže s svojim poslovanjem (regres).

Na podlagi zahteve za regres, ki se vloži preko podjetja, in ustrezne dokumentacije je banka skladno s statutom podjetja dolžna izvršiti prenos sredstev z računa organizacije v sestavi podjetja na račun tistega, ki zahteva regres.

Če je kakšna organizacija v sestavi podjetja mnenja, da prenos sredstev z njenega računa ni bil utemeljen, lah-

ko predloži zadevo notranji arbitraži. V tem primeru prenese banka sredstva na račun tistega, ki zahteva regres, po odločbi arbitraže.

Predloga za spremembo tega člena sta naslednja:

Prva varianta:

Prvi in drugi odstavek ostaneta.

Tretji odstavek naj se glasi:

»Za obveznosti iz pogodb, ki jih je sklenila organizacija, jamči organizacija v sestavi podjetja z vsemi svojimi sredstvi.«

Četrta, peti, šesti in sedmi odstavek se črtajo.

Druga varianta:

Prvi in drugi odstavek ostaneta.

Tretji odstavek naj se spremeni in glasi:

»Za obveznosti iz pogodb, ki jih je sklenila, jamči organizacija v sestavi združenega podjetja z vsemi svojimi sredstvi.

Če obveznosti ni mogoče poravnati iz vseh sredstev organizacije v sestavi podjetja, iz sredstev drugih or-

ganizacij v njegovem sestavu pa samo, če je ni mogoče poravnati iz sredstev podjetja in če je tako določeno v statutu združenega podjetja ter v pogodbi med organizacijami in združenim podjetjem.

Merila in način poravnave ter povračila so določeni s statutom in pogodbo med organizacijami in združenim podjetjem.

Peti, šesti in sedmi odstavek se črtajo.

Obrazložitev:

Člen 102 v dosedanji obliki Temeljnega zakona o podjetjih uzakonja najprej subsidiarno odgovornost združenega podjetja, nato pa solidarno odgovornost organizacij v združenem podjetju. Ta rešitev je v nasprotju z osnovnimi samoupravnimi pravicami organizacij, ker delovnim kolektivom odvzema materialno osnovo samoupravljanja in vodi k prelivanju sredstev med organizacijami tudi tedaj, ko niso podani ekonomski interesi, oziroma ko ni podana ekonomska upraviče-

Zaključujemo leto 1966

(Nadaljevanje s 3. strani)
 Obrat rotacijskih strojev je v mesecu decembru montiral EVS-10 le za izvoz, tako da ni bila dosežena količina, ki je bila predvidena v mesečnem planu. Manj je bilo montiranega tudi EVS-06, ker nismo imeli mase za lupine. Montirana je bila tudi vsa količina uvoženih delov, kolikor jih je bilo na zalogi, razen 250 kosov EVS-08, ki se bodo montirali v januarju. V mesecu decembru so bile dobavljene tudi vse količine delov za Švico.

Pri števcih so bile težave v mesecu decembru sicer nekoliko manjše, kakor v predhodnih dveh mesecih, saj so trakovi bolj redno tekli kot prej. Večje težave pa so nastopile v umerjevalnici in kontroli števcov, deloma zaradi slabe kvalitete ležaja deloma pa zato, ker kontrola ni pregledala vseh sestavljenih števcov. Tako nam je ob koncu leta pred umerjevalnico in kontrolo ležalo kar 8.000 kosov števcov več, kot bi bilo potrebno. Stikalnih ur je bilo oddanih na skladišče le 187 namesto predvidenih 900.

Stikala so tudi v mesecu decembru znatno nad predvideno proizvodnjo. Kakor prejšnje mesece so bile tudi v mesecu decembru izdelane večje količine kontaktorjev in stikal za izvoz.

Kinoakustika je mesečni plan dosegla največ zaradi tega, ker je ugodno potekala montaža ojačevalnih naprav. Prejeli smo namreč kritične potenciometre $2 \times 0,5 \mu F$, ki so prej vzdrževali proizvodnjo. Čeprav je bilo predvideno, v mesecu decembru še nismo montirali projektorja za ozki film, ker deli v produkciji še niso bili izdelani.

Tudi registrafonov nismo uspeli sestaviti, ker še ni bila gotova vrtna naprava za ohišje zobnika.

Obrat avtomatskih telefonskih naprav je v mesecu decembru dosegel le 75 % predvidene proizvodnje. To nas sili, da se bomo morali za proizvodnjo central še bolj angažirati in hitreje reševati problematiko manjkajočega materiala, poleg tega pa

tudi izboljševati organizacijo dela v samem obratu.

Proizvodnih storitev tako za tovarno, kakor tudi ostalim podjetjem je bilo v mesecu decembru nekoliko več kot prejšnje mesece, tudi tehnični razvoj je dosegel visoko eksterno proizvodnjo.

Tako je tovarna leto 1966 zaključila razmeroma ugodno, saj je bil povišan letni plan presežen za 2,7 %, prvotni pa za 9 %.

Delovne enote in obrati	Gospodarski plan	izvršeno	%
Montaža rot. strojev	12.245.000	12.367.527	101,-
Montaža števcov	63.584.300	57.702.874	90,7
Obrat stikal	29.100.800	38.317.253	131,6
Montaža kinoakustike	11.170.000	10.864.081	97,2
Obrat avt. tel. naprav	53.793.510	52.994.831	98,5
Obrat urnih mehanizmov	30.000	955.328	3184,-
Elementi za avtomat.	1.836.800	617.356	33,6
Deli za poslovne enote	6.650.000	6.581.773	98,9
Proizvodne storitve	3.466.990	5.288.659	152,5
Skupaj tovarna	181.877.400	185.689.682	102,1
Tehnični razvoj	483.200	1.591.115	329,2
Skupaj	182.360.600	187.280.797	102,7

Plan eksterne proizvodnje je bil presežen pri rotacijskih strojih, stikalih in urnih mehanizmih, pa tudi proizvodnih storitev je bilo opravljenih precej več, kot je bilo predvideno. Obrat stikal je izdelal kar za eno tretjino več kot je bilo predvideno, čeprav je bil ravno pri stikalih plan najbolj povišan. Razmeroma nizek procent izvršitve imajo števci, kar pa je pripisati spremenjenemu asortimentu, saj je bila izdelana predvidena količina števcov. Hud izpad pa je nastal pri stikalnih urah, saj je bilo izdelanih le 411 kosov, namesto 6.700. Izpad pri kinoakustiki so povzročile v največji meri ojačevalne naprave, saj smo se skozi vse leto bo-

rili s pomanjkanjem različnih elementov elektronike. Projektorjev je bilo izdelanih nekaj več, kot je bilo predvideno. Telefonija se je letni zadolžitvi zelo približala in ji manjka do letnega plana le cca 800.000 N din. Obrat urnih mehanizmov je imel v letnem planu predvideno le majhno vrednost eksterne proizvodnje, je pa kljub temu izdelal precej različnih ur in tokovnih varovalk. Precejšnjo vrednost je prinesla tudi tuljava za izvoz. Elementi avtomatizacije so med letom začeli z montažo stikalnih ur, niso pa uspeli izdelati predvidenih količin, ker se je pokazalo pri montaži več konstrukcijskih napak. Tako je tovarna v letoš-

njem letu le dosegla za 20,5 odstotka višjo proizvodnjo pri praktično istem številu zaposlenih. To je brez dvoma uspeh, ki je bil pa nujen, da se je tovarna postavila na nekoliko bolj trdne noge. Manjšo proizvodnjo smo imeli v montaži kinoakustike. Ko se je namreč postavil plan za leto 1966, je pokazalo, da prodaja kinoakustike stagni-

ra. Tekom leta se je pa konjunkturna povečala, vendar zaradi dolgega ciklusa proizvodnje ni bilo več mogoče proizvodnjo dvigniti na zahtevano višino. Obrat urnih mehanizmov je imel v preteklem letu eksterno proizvodnjo zelo nizko, zato pa je proizvedel večjo vrednost številčnikov.

DE in obrati	I. do XII. 1965	I. do XII. 1966	%
Montaža rot. strojev	9.709.490	10.383.499	106,9
Obrat števcov	43.396.530	58.373.987	134,5
Obrat stikal	18.003.710	33.920.373	188,4
Montaža kinoakustike	12.899.090	10.211.636	79,2
Obrat avtomat. t. n.	52.607.010	56.453.363	107,3
Obrat urnih mehanizmov	1.566.760	724.961	46,3
Elementi za avt.	2.779.220	617.356	22,2
Deli za PE	7.394.160	6.483.488	87,7
Proizvodne storitve	3.286.000	5.288.269	160,9
Skupaj tovarna	152.740.750	182.456.932	119,4
Tehnični razvoj		1.591.115	
Skupaj	152.740.750	184.048.047	120,5

Posebno očitno je povečanje proizvodnje stikal, saj je bila dosežena skoraj dvojna proizvodnja. Vidno je tudi znatno povečanje proizvodnje števcov. Telefonija je povečala proizvodnjo za dobrih

7 %, vendar s tem povečanjem nismo zadovoljni in bo treba v bodoče v tem obratu proizvodnjo hitreje dvigati, če bomo hoteli, da bo obrat rentabilen. Pom. dir. Alojz Grčar, dipl. ing.

Iščemo Ludvika Vendlinga

Po kdove kako dolgi poti je slednjic prišlo v uredništvo našega tednika pismo z Dunaja. V tem pismu bi ga firma Böhler z Dunaja z novoletnimi čestitkami in tremi spominskimi fotografijami naslavlja na tov. Ludvika Vendlinga, še vedno ni našlo pravega naslovnika, ker je pač na kuverti nepopoln naslov.

Odločili smo se, da bomo naslovljenca, če še dela v združenem podjetju poiskali prek časopisa, v čigar uredništvu svoje pismo tov. Vendling tudi lahko dvigne. V primeru, da tov. Ludvik Vendling — iz pisma sodeč

— kalilec, ki se je udeležil kalilskega tečaja pri firmi Böhler na Dunaju, ne dela več v Iskri, naprošamo vsakogar, ki ga pozna in ve kakšen je njegov naslov, naj nam le-tega sporoči, da mu bomo pismo lahko poslali.

Ta primer, ki verjetno ni osamljen, nas ponovno opozarja, da moramo bodisi pri poslovnem ali zasebnem korespondiranju, navajati vselej natančne in popolne naslove, ker izkušnje kažejo, da vse preveč pisem roma od Iskre do Iskre, preden zaradi pomanjkljivih naslovov pridejo v roke tistega, kateremu so namenjena.

nost. Na eni strani organizacija sama sprejema pravno veljavne materialne obveze, odgovornost pa nosijo v zadnji fazi tudi organizacije, ki niso s tem poslovanjem imele nič skupnega. Utemeljitev, da se z dosedanjimi formulacijami člana 102 štitijo interesi tretjih fizičnih in pravnih oseb, to je upnikov, ki so v poslovnih odnosih s posamezno organizacijo, ni sprejemljiva. V kolikor bi obstajala odgovornost organizacije za svoje obveze v celoti, torej da je nad organizacijo možen tudi stečaj in da je to tudi zakonsko urejeno, potem vsak upnik ve, da ima poslovne odnose s tako organizacijo, ki v celoti odgovarja sama za svoje obveze.

Predlaga pa se tudi varianti, ki dopušča možnost prevzemanja poročstva na osnovi statuta, pogodbe med organizacijami in združenim podjetjem, to je na osnovi obligacijskega prava.

Dosedanja upakonitev subsidiarne in solidarne odgovornosti je skrajno destabilativna za proces integracije.

To dokazuje tudi dejstvo, da je v združenem podjetju ISKRA KRANJ že ena največjih organizacij, in sicer Tovarna elementov za elektrono, zahtevala izločitev ravno zaradi posledic take odgovornosti. Sedaj pa največja organizacija, Tovarne elektrotehničnih in finomehantičnih izdelkov v Kranju, predlaga razformiranje združenega podjetja in formiranje poslovnega združenja, in sicer iz teh razlogov, ker upniki uspešno posegajo na njena sredstva za terjatve, ki jih niso mogli uspešno uveljavljati napram organizacijam, kjer so obveznosti nastale.

Prav tako postaja predvidena integracija med združenim podjetjem ISKRA KRANJ, RADIOINDUSTRIJO ZAGREB in RUDI ČAJAVEC Banja Luka ob taki zakoniti ureditvi zelo problematična, ker kolektivni na tak način ureditev z eventualno možnostjo celo prisilnega me obveznosti, da bo krila iz sredstev, ne bodo hoteli pri-

stati. Ako ne bi bila umestna rešitev po prvi varianti pa bi morali sprejeti vsaj drugo varianto, na osnovi katere je — kakor je že omenjeno — podana možnost prevzema solidarne odgovornosti po obligacijskem pravu.

Postavlja se še eno vprašanje glede take ureditve, kot jo predlagamo, namreč, ali ne bi organizacija prišla v težak gospodarski položaj glede eventualne nesmotrne gospodarske politike združenega podjetja kot celote, oziroma zaradi izpolnjevanja nalog, ki jih nalaga plan združenega podjetja, torej brez svoje krivde ali točneje po krivdi združenega podjetja? Tudi temu ugovoru ni pritruditi, če se postavimo na stališče, da je lahko plan združenega podjetja seštevke vseh planov organizacij. To možnost smatramo kot zakonito, če je tako določeno v statutu združenega podjetja. Konkretno naš statut združenega podjetja že vsebuje tako določilo.

Ad. 2.
Pokrivanje izgub

Člen 109 Temeljnega zakona o podjetjih se glasi: »Iz rezervnega sklada združenega podjetja se krijejo izgube podjetja.

Če se izgube organizacije v sestavi združenega podjetja ne morejo kriti iz njene rezervnega sklada, se začasno krijejo iz rezervnega sklada podjetja in iz rezervnih skladov drugih organizacij v njegovem sestavu, in sicer po merilih, ki jih določijo delavski svet podjetja.

Organizacija v sestavi podjetja mora vrniti rezervnemu skladu podjetja oziroma rezervnim skladom drugih organizacij v njegovem sestavu sredstva, ki jih je dobila iz njihovih rezervnih skladov za kritje svoje izgube, če ni v pogodbi drugače določeno.

V pogodbi med združenim podjetjem in občino, v kateri ima sedež organizacija iz njegovega sestava, je lahko določeno, da občina prevzame obveznosti, da bo krila izgube te organizacije, nastale

pred organiziranjem združenega podjetja ali pozneje do določenega roka.

Predlog za spremembo je naslednji:

Drugi odstavek naj se glasi:

»Če se izgube organizacije v sestavi združenega podjetja ne morejo kriti iz njene rezervnega sklada, se lahko začasno krijejo iz rezervnega sklada podjetja in iz rezervnih skladov drugih organizacij v njegovem sestavu, in sicer po merilih, ki jih določijo delavski svet podjetja.

Prvi, tretji in četrti odstavek ostanejo nespremenjeni.

Obrazložitev:

Podobno kot pri predlogu za spremembo člena 102 Temeljnega zakona o podjetjih.

Ponovno pa je treba še poudariti, da gre tu za prelihanje sredstev, četudi gre le za posojilo, kljub temu, da ni za to nobene ekonomske osnove. Kolektivni vsako prisilno prelihanje sredstev iz dneva v dan bolj odklanjajo.

Prisrčno srečanje upokojujencev

Kranj, 29. decembra — Kot vsako leto, tako je tudi letos kranjska »Iskra« povabila svoje upokojujence na novoletni razgovor in jim pripravila pogostitev. Iz pozdravnega govora je zvenela prisrčna dobrodošlica vsem bivšim članom kranjskega kolektiva. Predsednik UO tov. Ivo Lavrič, pa je upokojujencem med drugim povedal tole:

»Srečanja z upokojujenci deval, da prebrodi težave, ki ustvarjajo vezi, ki vežejo naš delovni kolektiv z vsemi tistimi delavci, ki so v tovarni preživeli mnoga leta svojega življenja in, ki so v tej tovarni s svojim delom ustvarjali njeno ime in napredek.

Predsednik UO tov. Ivo Lavrič je v imenu delovnega kolektiva pozdravil upokojujence, jim zaželel dobro počutje in jih informiral o gospodarjenju v preteklem letu

Letos je naš kolektiv praznoval 20-letnico obstoja. Prav gotovo tudi vas vežejo spomini na ti dve desetletji dela in ustvarjanja. Te stvari so vam znane, zato jih ne bi ponavljal, ti spomini vam bodo oživil v medsebojnih razgovorih in prijetnem vzdušju. Menim pa, da je prav, če povem, da se je naš kolektiv v preteklem letu zelo prizadeval, da prebrodi težave, ki so ga spremljale, in kot kadetne prizadevanja dokaj uspešna. To leto zaključujemo z zadovoljstvom in pripravljenostjo, da se tovarna uspešno razvija tudi vnaprej. Prepričan sem, da je ta ugotovitev tudi vam pri srcu, saj izhajate iz tega kolektiva, in prav gotovo vam ni vseeno, kako delamo in kako nam gre.

Ob tej priliki vas v imenu kolektiva iskreno pozdravljam in želim, da bi se v naši sredi prijetno počutili, prihodnje leto pa spet nasvidenje!

Po pogostitvi so se v sproščenem razgovoru obujali opomini, spraševalo se je to in ono — iz vsega pa je zvenelo zadovoljstvo, da so bili upokojujenci nekdanji člani tovarne Iskra, ki ni pozabila na tiste, ki so v povojnih letih in kasneje dokaj doprinesli k renomeju Iskrinega imena. — Menim, da lahko rečem, da je to gesta, ki za upokojujence pomeni lep dan življenja, saj živijo v zavesti, da nekdo še vedno misli nanje, in da s tem, ko so opravili svoje delovno poslanstvo in odšli v zaslužni pokoj — še niso pozabljeni.

Brez sentimentalnosti lahko sestanek upokojujencev kranjske tovarne prištevamo k lepemu dogodku leta, ki v najjasnejši luči kaže, da upokojujenci s tovarno še vedno živijo, ker jo enostavno ne morejo pozabiti; bila je njihova drugi dom. Ado

Kranjska tovarna beleži že nad 400 upokojujencev, zato ni čudno, da sta bili dvorana delavskega samoupravljanja in restavracija polno zasedeni. — Posnetek kaže skupino upokojujencev, ki navdušeno sprejema informacijo, da je »Elektromehanika« uspešno zaključila poslovno leto 1966

Dveletno delo sindikalnih odborov

V decembru so bili občni zbori sindikata trinajstih delovnih enot Elektromehanike. Občni zbori so proti pričakovanju dobro uspeli. V dveh delovnih enotah so imeli delegatski sistem, vse ostale pa so zajele celotno članstvo sindikata. Sindikalno organizacijo je bilo treba prilagoditi predvideni reorganizaciji znotraj tovarne s 1.1.1967, tako da bo odgovarjala tehnološki zaokroženosti.

V razpravah je bilo opaziti zadovoljivo sproščenost go-

vornikov. Diskusije so bile usmerjene na poročila, program dela sindikata za leto 1967 in proizvodno problematiko. Brez dvoma, da primerna disciplina celotnega kolektiva lahko bistveno vpliva na boljše delovne uspehe, zato ni za prezreti odločno postavljeno zahtevo, da je treba ukreniti vse potrebno za izboljšanje sedanjega stanja. Pripombe so bile tudi na neenaka merila disciplinskih ukrepov proti kršiteljem. Večjo odgovornost pa zahtevajo tudi pri

odobravanju službenih izhodov.

Člani kolektiva se v glavnem zavedajo, da so osebni dohodki odvisni od doseženega dohodka, zato je bilo toliko več pripomb na pomanjkljivosti, ki zavirajo doseganje boljših rezultatov. Da bomo lahko dosegli še boljše rezultate in uspevali v hudi konkurenci na tržišču je v največji meri odvisno od organizatorjev proizvodnje. Opozorjeno je bilo na vrsto pomanjkljivosti, ki jih delajo službe in posamezniki. Za dobro razpoloženje je potrebno imeti jasno začrtan program proizvodnje. To vprašanje je bilo obravnavano v nekaterih panogah z

(Dalje na 8. strani)

Stečaj

Člen 118 glasi:

»Nad organizacijo v sestavi združenega podjetja se ne more uvesti stečaj.

Če je izdana odločba, da se uvede stečaj nad združenim podjetjem, se razpustijo vsi organi podjetja in organizacij v njegovem sestavu.«

Predlog za spremembo:

Prvi odstavek člena 118 naj se glasi:

»Nad organizacijo v sestavi združenega podjetja podjetja se lahko uvede stečaj.«

Drugi odstavek ostane nespremenjen.

Obrazložitev:

Možnost uvedbe stečaja nad organizacijo v sestavi združenega podjetja v ničemer ne bi kršila integritete združenega podjetja. Ta bi bila očitna kljub temu, da bi bilo možno nad organizacijo v sestavi združenega podjetja uvesti stečaj. Združeno podjetje in ostale organizacije bi lahko, če bi smatrale za utemeljeno, vedno imele možnosti izvršiti sanacijo te organizacije, pred

vedbo stečaja. Temeljni zakon o podjetjih daje sicer možnost uvedbečasne uprave, obstaja pa interes združenega podjetja in s tem ostalih organizacij, da se nad tisto organizacijo, ki ne izpolnjuje svojih obvez, izvede stečaj. Ekonomsko in poslovno-moralno je veliko bolj sprejemljiva teza, da nosi vse posledice tista organizacija, ki je slabo gospodarila in v kateri so podani pogoji za stečaj, ne pa, da se v takem primeru postavlja vprašanje obstoja celega podjetja.

Če sama možnost otvoritve stečaja nad organizacijo bi imela velik vpliv in pritisk v smeri dobrega gospodarjenja posamezne organizacije, na dosledno izpolnjevanje obvez proti tretjim fizičnim in pravnim osebam, kakor tudi proti samemu združenemu podjetju in drugim organizacijam v njegovem sestavu. Organizacija ne bi namreč imele občutek, da so v primeru slabega gospodarjenja zaščitene, češ, saj nosijo materialne posledice ta-

kega slabega gospodarjenja itak združeno podjetje in ostale organizacije.

Ad. 4. v

Reševanje sporov

Poglavje »Arbitraž« v člen 85 Temeljne zakona o podjetjih se sedaj glasi:

»Za odločanje v sporih iz odnosov med deli podjetij (delovni enotami, obrati, tovarnami) ali med podjetja v zvezi z medsebojnimi dobavami in opravljanjem storitev (cene, kakovost, izročilni roki itd.) se lahko ustanovi notranja arbitraž.«

Odločba notranje arbitraže je dokončna, če ni v statutu drugače določeno.«

Predlog za spremembo: Namesto naslova pod b) »Arbitraž« predlagamo nov naslov:

»Reševanje sporov iz poslovnih odnosov med deli podjetja.«

Člen 85 prvi odstavek naj se glasi:

»Za odločanje v sporih iz odnosov med organizacijami v sestavi združenega podjetja ali organizacijami in zdru-

ženim podjetjem v zvezi z medsebojnimi dobavami in opravljanjem storitev (cene, kakovost, izročilni roki), kot tudi iz drugih medsebojnih poslovnih razmerij so pristojna gospodarska sodišča.«

Sedanji prvi odstavek postane, drugi odstavek, drugi odstavek postane tretji. Tretji pa naj se spremeni in glasi:

»Odločba notranje arbitraže je dokončna in ima v skladu z določbami Zakona o pravnem postopku izvršilno moč, če ni v statutu podjetja drugače določeno.«

Pred 87. členom naj se da naslov:

»Reševanje kolektivnih sporov.«

Obrazložitev:

Med organizacijami v sestavi združenega podjetja obstajajo prav taki poslovni odnosi kot med podjetji. Prav tako tudi organizacije pri sklepanju in sporazumevanju v teh medsebojnih poslovnih odnosih izhajajo iz istih izhodišnih točk, kakor tedaj, ko stopajo v poslov-

ne odnose s tretjimi fizičnimi in pravnimi osebam. Treba je poudariti, da se na organizacije v sestavi združenega podjetja v celoti prenaša odgovornost za gospodarjenje in da v bistvu ni razlike v razmerjih med organizacijami znotraj združenega podjetja ali med podjetji izven združenega podjetja. Vse to govori za načelo, da bi bilo treba spore med organizacijami reševati pred pristojnimi sodišči.

V kolikor je za odnose v sporih med deli podjetja ustanovljena arbitraž, je nujno, da ima njena dokončna odločba tudi izvršilno moč v skladu z načeli izvršilnega prava. Če je zakonodajalec prepustil reševanju takih internih sporov notranji arbitraži, mora tudi njena odločba imeti prav tak učinek, kot če bi jo izdalo pristojno sodišče. Če je interni zakonodaj v okviru podjetja priznan vir prava, potem ni nobenega razloga, da ne bi tudi arbitražni odločbi bila dana izvršilna moč. To pri-

Poslovno in tehniško sodelovanje s tovarno »Gorenje« iz Velenja

(Nadaljevanje s 1. strani)
Po dolgotrajnih razgovorih in obojestranskem študiju vseh dejavnikov takšne velikoserijske proizvodnje gospodinjstkih avtomatov sta glavna direktorja našega podjetja in podjetja »Gorenje« podpisala v prisotnosti predsednika republiške gospodarske zbornice okvirni sporazum o poslovnem in tehniškem sodelovanju med obema podjetjema na področju proizvodnje gospodinjstkih aparatov.

Okvirni sporazum v uvodu citira namen pogodbe, da je treba vzpostaviti in zagotoviti trajno kooperacijo med pogodbenima strankama na področju razvoja, proizvodnje in prodaje aparatov za gospodinjstvo ter s tem zagotoviti tržišču oz. potrošnikom sodobne, kvalitetne in cenene aparate.

Na podlagi dolgotrajnih izkušenj v poslovanju sodita obe podjetji, da je možno doseči ta cilj le ob vzajemnem in vsestranskem sodelovanju in sicer s planirano proizvodnjo in delitvijo dela, s sodelovanjem na tehniško-znanstvenem področju, s skupnimi naporami za boljše kvaliteto posameznih sestavnih delov in proizvodov, z racionalizacijo in specializacijo proizvodnje in s tem nižjimi proizvodnimi stroški ter s skupno prodajo in servisno dejavnostjo.

Okvirna pogodba navaja nato deset točk nalog in medsebojnih obveznosti, ki podrobneje opisujejo in zagotavljajo uspešen in hiter razvoj skupne dejavnosti proizvodnje gospodinjstkih aparatov. Za realizacijo nalog in skupnega ter sporazumnega urejanja medseboj-

nih poslovnih in tehniških razmerij bosta obe podjetji sestavili posebni tehniški koordinacijski odbor in določili vsako po tri predstavnike, od katerih morata biti vsaj spočetka člana tega odbora direktorja obeh pogodbenih strank.

Sporazum velja za nedolžen čas, odpovedni rok pa ni manjši kot eno leto. V primeru likvidacije sporazuma je treba seveda poravnati vse obveznosti, ki bodo do tedaj nastale.

Sporazum navaja izrecno, da prične veljati brž, ko ga odobrita oba delavska sveta pogodbenih strank.

Pogodba, ki ima za bazo le ekonomske koristi obeh podjetij in z ničemer ne posega v samostojnost poslovanja ne enega ne drugega, bo bržkone veliko prispevala k hitri in, seveda v končni fazi tudi neodvisni proizvodnji gospodinjstkih pralnih avtomatov v državi.

Marjan Kralj

Intenzivno reševanje stanovanjskega vprašanja

Še precejšnje število delavcev in delavk v tovarni električnih aparatov se bori z neurejnimi stanovanjskimi razmerami, pa čeprav so samoupravni organi temu vprašanju posvečali dovolj pozornosti in ustrezno danim možnostim v ta namen tudi žrtvovali dokajšnja finančna sredstva.

Stanovanjska komisija v tovarni ima zato neprestano dovolj dela, saj mora z omejenimi sredstvi in možnostmi reševati vrsto perečih problemov članov delovnega kolektiva, ki še nimajo lastne strehe nad glavo. Po njenem predlogu je upravni odbor tovarne na svoji poslednji v lanskem letu razpravljali o stanovanjskih zadevah in kočno enajstim članom delovnega kolektiva odobril kredit za dograditev začetih gradenj v skupnem znesku 119.000 novih dinarjev s tem, da je bila najmanjša pomoč 5.000, največja pa 15.000 novih dinarjev.

Upravni odbor tovarne električnih aparatov pa je odobril še dodatni stanovanjski kredit trem članom kolektiva v skupnem znesku 59.427 novih dinarjev. Le-ti člani so namreč zaradi likvidacije skladov za zidavo hiš v občini Ljubljana-Siška in Ljubljana-Moste-Polje, sami doplačali razliko, da bodo tako lahko dobili težko pričakovano stanovnja.

S tem stanovanjska komisija še ni rešila vseh proble-

mov v tovarni. Treba bo v ta namen še precej razpravljanja na samoupravnih organih in seveda tudi precej sredstev. Vendar pa tako prosilci, kakor tudi stanovanjska komisija in samoupravni organi tovarne upajo, da bo ob intenzivnejšem gospodarjenju in izpolnjevanju za letošnje leto sprejetih planov, ob koncu leta spet možno vsaj nekaj sredstev odšteti za rešitev stanovanjskih vprašanj.

Vzgoja kadrov v pogodbenih delavnicah

(Nadaljevanje z 2. strani)

Seveda servisna služba teh strokovno vzgojnih nalog ni mogla izpeljati brez potrebnih denarnih sredstev. Za omenjena dva tečaja in prakso mehanikov iz pogodbenih delavnic je lani porabila nekaj nad 3 milijone starih dinarjev, vendar so pri tem del stroškov za spanje in prehrano tečajnikov nosile tudi same pogodbenice delavnic.

Najti ustrezno mesto in prostor za tečaje ni bila lahka naloga, kajti posebnih fondov za financiranje takih tečajev ni bilo na razpolago, računati pa je bilo treba tudi na to, da se pretežni del pogodbenih delavnic nahaja v Srbiji, Hrvatski, BiH in Makedoniji in bi bila spričo prevoznih stroškov organizacija tečajev na primer v Ljubljani, zvezana s prevelikimi izdatki.

Ugodna priložnost se je ponudila v Beogradu, pri republiškem centru za strokovno izpopolnjevanje obrtnih in komunalnih kadrov.

Le-ta razpolaga namreč z zadostnimi prenočišči, kuhinjo, predavalnicami, kabineti in delavnicami za praktični pouk, kar pa je prav tako pomembno — stroški za prenočišče in prehrano tečajnikov so bili sorazmerno nizki. Ta ustanova ima nadalje tudi ustrezen predavateljski kader in je za organizacijo takšnih izpopolnjevalnih tečajev za potrebe naše servisne službe tu zelo ugodna priložnost, zato tudi v prihodnje servisna služba namerava podobne tečaje organizirati v Beogradu, ker bo tako z najmanjšimi sredstvi lahko zagotovila soliden potek in rezultate.

Tako kot lani, namerava servisna služba PSO seveda tudi letos izvesti nekatere tečaje, na katerih si bodo zaposleni iz pogodbenih delavnic lahko pridobili potrebno teoretično in praktično znanje. V načrtu je organizacija tečaja za transistorsko tehniko, nadalje tečaj za popravilo rotacijskih strojev, slednjic pa tudi tečaj za uporabo merilnih instrumentov na delovnem mestu. Potrebe pa bodo pokazale, če ne kaže morda organizirati še kak drugi tečaj, s katerim bi lahko v sorazmerno kratkem času in ob najmanjših finančnih sredstvih lahko zagotovili kar najboljše strokovno izpopolnjevanje delavcev iz pogodbenih delavnic.

Prodaja rezervnih delov
V novembru so se med našimi delavnicami glede na svojo mesečno zadolžitev najbolj izkazale naslednje servisne delavnice: v Kranju, ki je plan za november presegla za 166%, v Mariboru za 146%, v Beogradu s 136%, v Splitu s 142% in Sarajevu s 117%. Le servisna delavnica v Zagrebu mesečne zadolžitve v novembru ni izpolnila v celoti, pač pa le 93%.

V celoti so naše servisne delavnice v enajstih mesecih letošnjega leta opravile za 48% več storitev kot v enakem obdobju preteklega leta.

Jože Kotar

Dne 28. 12. 1966 zjutraj je med člani kolektiva Proizvodnje uporov Sentjerneje grenko odjeknila novica, da nas je nepričakovano in za vedno v 22. letu starosti, zapustil naš sodelavec, mlad strokovnjak tov. Jože Kotar. Nikakor se nismo mogli sprijazniti z dejstvom, da je to res, vendar so vse nadaljnje informacije potrjevale vso težo in surovost krute usode. Zapustil nas je dober sodelavec — tovariš, vedno pripravljen žrtvovati se za posameznika ali kolektiv, poln veselja, humorja in optimizma. Že v prvih letih zaposlitve je aktivno sodelo-

val v samoupravnih organih, zlasti pa v mladinski organizaciji.

Odšel je od nas v času največjega vzpona človeških in strokovnih sposobnosti, v času največjih naporov za popolno afirmacijo naše proizvodnje, našega dela, ko z velikimi težavami premagujemo ovire in prepreke na poti do ciljev, ki jih pred nas postavlja naša družba in čas, ki v njem živimo. Nam vsem njegovim sodelavcem, prijateljem in njegovim najdražjim naj bo v tolažbo dejstvo, da bo v mislih ostal še naprej med nami, da spoštujemo njegov odnos do tovarišev, do ljudi in globoko cenimo njegov doprinos kolektivu.

de zlasti v poštveh za tiste dele podjetja, ki imajo lastne žiro račune.

Ukrepa, kot sta začasna uprava in izključitev organizacije iz združenega podjetja kot sta predvidena v čl. 116 in 117 Temeljnega zakona o podjetjih, seveda nista najbolj primerna za uporabo v primerih, ko organizacije ne izvršujejo svojih s statutom in pogodbo sprejetih obvez.

S tako spremembo bi bila rešena tudi problematika reševanja sporov med organizacijami v sestavi združenega podjetja, v kolikor ne bi bil sprejet predlog, da te spore rešujejo pristojna sodišča.

II.

To je nekaj predlogov za spremembo TZP — poglavja »združena podjetja«. Vsekakor obstajajo ugovori zoper predlagane spremembe in dopolnitve. Splošen ugovor je, kaj bo še potem vezalo organizacije v združenem podjetju. Ta ugovor ni utemeljen. Še vedno je tukaj vrsta vezi, kot so n. pr. enotna programska politika, spe-

cializacija, skupen razvoj, nabava, prodaja, analize tržišča, nastop na inozemskih tržiščih itd. Tudi, če predlog ne bi bil osvojen, je nesporno potrebno, da se v cilju nadaljnje integracije v jugoslovanskem gospodarstvu, katera je nujen gospodarski imeprativ za vključevanje v mednarodno delitev dela, najde nova pravno-ekonomska forma oblike integracije, ki bo tesnejša kot je poslovno združenje (katero v glavnem niso doživela posebnega uspeha v svojem razvoju), kd pa bo članom v tej obliki integracije nalagala več odgovornosti za gospodarjenje kot pa je to v sedanji obliki uzakonjenega ZP.

Pavle Gantar

»Elektromehanika«, Kranj

razglašja za potrebe obrata »Števci« prosto delovno mesto:

tehnolog inženir

Pogoji: inženir strojne stroke s prakso ali strojni tehnik z najmanj 3-letno prakso. Pismene prijave sprejema kadrovski oddelek do 28. 1. 1967.

Izvilleki iz sklepov samoupravnih organov

ZDRUŽENO PODJETJE

SKLEPI 18. SEJE UO (21. in 27. 12. 1966)

● Na eni naslednjih sej UO ZP v drugi polovici meseca januarja bo v posebni točki obravnavana problematika izvajanja delovnega programa samoupravnih organov ZP za obdobje 1966/67, da bi ponovno začrtali najbolj važne naloge, ki izvirajo iz poslovanja v letošnjem letu.

● Problematika pokrivanja izgube poslovnega združenja Avtomacije še ni rešena, zato naj pravna služba ZP zahteva realizacijo variante, ki je za nas ugodnejša (kritje izgube po enakih delih na vse člane poslovnega združenja).

● K sklepu 4. seje UO z dne 19. 7. 1966, točka 1): O planu koriščenja ustvarjenih sredstev Počitniške skupnosti v letu 1966 in koriščenja domov v zimski sezoni bo UO ZP razpravljal tedaj, ko bodo predložena poročila o poslovanju v letošnjem letu.

● UO ZP ugotavlja, da ni bil realiziran sklep 4. seje UO z dne 19. 7. 1966 — naj organizacijsko-kadrovsko področje do 30. 11. 1966 strokovno obdela primerne variante analitičnih ocen delovnih mest za združeno podjetje — in zahteva, da se realizira do konca januarja 1967, tako kot predlaga org. kadr. področje. Upravnemu odboru ZP naj se preko gospodarske komisije predloži najprimernejšo varianto s potrebnimi utemeljitvami.

● K sklepu 5. seje UO z dne 27. 7. 1966: Na predlog finančno-računovodskega področja UO ZP podaljšuje rok za obravnavo vprašanja terminske premakitve izvrševanja mesečnega plana realizacije od 30. na 25. v mesecu in bo zadevo obravnaval v mesecu januarju 1967.

● Poročanje o izvajanju sklepa 7. seje UO ZP z dne 23. 8. 1966 točka 2) glede realizacije aneksa III v zvezi z dokončno dograditvijo prostorov za orodjarno in Ljubljani — se preloži do tedaj, ko bodo znani vsi podatki v zvezi z realizacijo aneksa III in se bo obravnavalo kot posebna točka dnevnega reda na UO ZP.

● Glede sklepa 8. seje UO ZP z dne 7. 9. 1966 o formiranju konjunkturne službe oz. službe za raziskavo tržišča je bil predlog obravnavan na ožjem kolegiju. Predlog naj se razpošlje vsem organizacijam ZP v širšo razpravo in na podlagi njihovih pripomb ter študije Gatt bo UO ZP predlog kompleksno obravnaval. Istočasno naj organizacijsko-kadrovsko področje pripravljeno organizacijo, finansiranje, obseg dela in kadrovsko zasedbo te službe.

● UO ZP ugotavlja, da sklep 10. seje UO ZP z dne

21. 9. 1966 točka 3) glede organizacijskega koncepta bodoče PSO ni bil izvršen in moramo o njegovi realizaciji razpravljati ob priliki obravnavanja sprememb in dopolnitev statuta ZP.

● Sklep 12. seje UO ZP z dne 12. 10. 1966, točka 2 a): Srednjeročni plan razvojne dejavnosti, ki je v fazi izdelave, bo dokončno obravnavan ob priliki sprejemanja srednjeročnega in gospodarskega plana ZP za leto 1967.

● Sklep 13. seje UO ZP z dne 19. 10. 1966 točka 6): Generalni direktor ZP naj še nadalje zasleduje in insistira na izvajanju sklepov skupne seje upravnih odborov Tovarne polprevodnikov in ZZA z dne 11. 10. 1966, za katere UO ugotavlja, da še niso izvršeni.

● K sklepu 13. seje UO ZP z dne 19. 10. 1966 ugotavlja, da so vzpostavljeni direktni kontakti in razgovori o skupnih vlaganjih in o delitvi programa med proizvajalci v podjetjih: RIZ, RUDI ČAJAVEC in ISKRA.

● K sklepu 14. seje UO ZP z dne 2. 11. 1966 točka 2): V bodoče naj se podaja upravnemu odboru ZP proizvodna realizacija in fakturirana realizacija združenega podjetja in po tovarnah ter stanje zalog po tovarnah kot enotno poročilo v zadnji tretjini vsakega meseca.

● UO ZP sprejema poročilo o problematiki poslovanja podjetja in izgradnji Mikron Prilep z zahtevo, da se obveznosti, ki izhajajo iz predvidenih poslov za osvajanje proizvodnje elektromotorjev, izvrše v predvidenih rokih.

Istočasno naj se pripravijo vse potrebno za konstituiranje tovarne Mikron — najkasneje do 1. 7. 1967.

Za uspešno realizacijo predvidenega programa so zadolžene strokovne službe ZP.

UO predlaga delavskemu svetu ZP, da se ustanovi svet podjetja in izgradnji, ki naj šteje 7 članov, od katerih naj DS ZP ISKRE imenuje 2 člana.

UO ZP sprejema osnutek predloga plana proizvodnje in delovne sile za leto 1967 v višini ca. 78 milijard za oceno, da pri tem nastopa določen tveganje, ki je v letu 1967 večji kot pretekla leta glede na tržne pogoje. Po ocenah PSO, ki je sodelovala pri planu, in to dosti bolj angažirano kot prejšnja leta, je plan dokaj realen. To imamo podkrepljeno z orientacijskimi finančnimi pokazatelji, vendar je v prihodnjem letu nujno potrebno doseči večjo finančno disciplino kot je bila v letošnjem letu. Zato mora finančno-računovodsko področje to tematiko izčrpno obdelati in pripraviti potrebne ukrepe, da bodo finančni odnosi oz. problematika virov in vezave obratnih sredstev in letu 1967 v ISKRI razčiščeni. Proizvodni plan

naj vsebuje tudi podatke o planiranem izvozu.

Za eno naslednjih sej UO ZP naj programsko-tehnično področje pripravi poročilo o problematiki kvalitete naših izdelkov, ki je problematična zlasti pri izvozu. Poročilo naj se dostavi vsem organizacijam ZP, katerim priporočamo, da posvete več pozornosti vprašanju kvalitete in podzamejo mere v smislu izboljšanja zaradi zahtev tržišča.

PSO, NO in ZZA se zadolžijo, da posvete več pozornosti sklepanju pogodb, predvsem pri definiranju medsebojnih obveznosti, da bi se na ta način izognili sporom, ki so se pojavljali v letošnjem letu.

V zvezi s poročilom komisij za ugotavljanje izgub po organizacijah za prvo polletje 1966 se je UO ZP v celoti strinjal s sklepi gospodarske komisije kot sledi:

a) Vse organizacije, ki izkazujejo izgubo: Avtomatika, Elektronika, Elektromotorji, Radijski sprejemniki, Naprave, so brezpogojno dolžne, da izgube I., II., zlasti pa še III. stopnje rešujejo v lastnih okvirih ob pomoči strokovnih služb in v skladu s sklenjenimi pogodbami prizadetih organizacij s PSO;

b) Zato je potrebno takoj, ko bo poznan rezultat poslovanja za leto 1966, pristopiti k definitivnemu reševanju pokrivanja izgub v skladu s 74. členom statuta, izplačilo decembrskih osebnih dohodkov pa morajo prizadete organizacije, ki tega še niso storile že prej, prilagoditi svojim finančnim rezultatom;

Na poslana dopise s strani Tovarne elektromotorjev Železniki z dne 13. 12., 17. 12., in 21. 12. 1966 je UO ZP sprejel naslednje sklepe:

a) Finančno-računovodsko področje bo napravilo obračun neto deviznega efekta po organizacijah za leto 1966 in ga v smislu zahteve po kurzni razliki Tovarne elektromotorjev posredovalo organizacijam in samoupravnim organom ZP.

b) Zahtevek po pokrivanju obveznosti iz posla med tovarno v Železnikih in Mikronom Prilep v višini 100 milijonov din lahko Tovarna elektromotorjev realizira samo na relaciji Tovarna elektromotorjev — Mikron, ne more pa to predstavljati obveze PSO niti združenega podjetja.

c) Strokovne službe in PSO naj do naslednje seje UO pripravijo na pismo Tovarne elektromotorjev Železniki odgovor v zadevah, ki se tičejo strokovnih služb in PSO.

UO ZP sprejema na značajno izvajanje sanacijskega načrta in ugotavlja, da plan sanacije ne bo realiziran. Poleg tega smatra, da je potrebno za prihodnje leto sanacijski plan uskladi s proizvodnim planom, planirani koefi-

cienti obračanja, upoštevaje predvideni porast proizvodnje. Napravi naj se presek bilance in uskladi vire z razpoložljivimi sredstvi.

Ker bo problem zniževanja zalog ostal odprt tudi v letu 1967, priporočamo tistim organizacijam, ki še niso uvedle stimulacije za zniževanje zalog, zaradi dobrih izkušenj v organizacijah, ki to imajo, da to stimulacijo v letu 1967 uvedejo.

a) UO ZP ugotavlja, da deblokacija starega žiro računa ne bo realizirana po predvideni dinamiki in deblokacije ne smemo pričakovati tudi v bodoče, v kolikor se bodo še naprej sredstva, ki bi se morala stekati na stari žiro račun, prelivala v naše tekoče poslovanje.

b) UO ZP ugotavlja, da je treba v našem poslovanju za prihodnje leto definitivno prekiniti s sedanjo prakso prelivanja sredstev, ki pritekajo na stari žiro račun. Organizacije, ki ne ustvarjajo dovolj sredstev za lastno poslovanje niti nimajo v odnosu na star žiro račun aktivne, je treba obravnavati ločeno. Le na podlagi programske in organizacijske ter tehnološke sanacije z upoštevanjem tržnih razmer naj organizacije s pomočjo strokovnih služb ugotove realne možnosti za njihovo nadaljnje poslovanje.

Prizadete tovarne so v prvi vrsti same poklicane, da s pomočjo strokovnih služb v podjetju sanirajo svoje poslovanje. Realizacijo teh ukrepov je treba tekoče zasledovati.

ELEMENTI

SKLEPI

9. zasedanja DS
(27. 12. 1966)

DS se je strinjal s predlogom disciplinske komisije obrata Feriti in je po obširni obravnavi s tajnim glasovanjem sprejel sklep, da se tudi tov. Slobodana Markoviča, PK delavca iz obrata Feriti izključi zaradi hušje kršitve delovnih dolžnosti iz delovne skupnosti Tovarne elementov za elektroniko.

Delovno razmerje mu preneha po 211. členu pravilnika o delovnih razmerjih tovarne z dnem vročitve dokončne odločbe o izključitvi.

DS je obravnaval plan investicijskega vzdrževanja za leto 1967, ki ga je podal vodja organizacijsko-plansko-analitske službe in ga sprejel v višini 1.447.200 N din, kar zneso po obratih:

	N din
Magneti	78.400
Žarnice	275.900
Keramika	248.400
Ker. kond.	195.000
Upori	341.800
Feriti	68.650
Orodjarna	106.300
Uprava	132.750
Skupaj	1.447.200

Z upoštevanjem sredstev iz leta 1966 je treba vkalkulirati 7,77% od nabavne vrednosti osnovnih sredstev po stanju 31. 12. 1966, neupošteva revalorizacijo.

DS je na predlog UO tovarne obravnaval naslednje pravilnike:

— Pravilnik o štipendiranju in šolanju v tujini

— Pravilnik o izobraževanju in

— Pravilnik o pripravniški dobi v Tovarni elementov ter jih potrdil s popravki pravilnika o izobraževanju, kot jih je predlagal UO in popravkom 5. členu pravilnika o pripravniški dobi, da traja pripravniška doba eno leto in ne 6 mesecev, ker je s statutom tovarne tako določeno.

DS svet tovarne je obravnaval sklep UO tovarne o izplačilu OD za mesec december, ter sprejel sklep, da se sklep UO ne osvoji in se vsem obratom izplačajo 100 odstotni OD, tudi tistim, ki po obračunu za november niso ustvarili dovolj sredstev.

Zaradi tega DS tovarne priporoča ODS Keramični kondenzatorji Žužemberk, da iz svojega rezervnega sklada posodi tistim obratom, ki nimajo zadostnih sredstev, razliko za izplačilo 100% OD in svoj sklep sporoči finančni službi tovarne najkasneje do 30. 12. 1966. V kolikor obrat Keramični kondenzatorji ne bo pokrtil vse razlike, naj se ostalo izplača v ureme skladov tovarne.

APARATI

SKLEPI 12. SEJE UO (16. 12. 1966.)

UO je sprejel Gospodarski plan za leto 1967 s sledečimi pripombami:

Planirano število nadur za leto 1967 naj se zniža za 5% glede na doseženo število v letu 1966.

Tabela na 12. strani predloga ni sestavni del gospodarskega plana, ampak je samo pomožno gradivo za komisijo, oz. misli sestavljajca — opozorilo glede na napake, ki so bile ugotovljene pri izplačilu OD za leto 1966.

Strokovna služba naj pregleda tabelo 7 glede na realnost števila delavcev po posameznih DE.

UO predlaga DS tovarne, da ta sklep potrdi.

UO je odobril izplačilo penalov (izvoz v ČSSR) v skupni višini 398,67 obračunskega dolarja ali 4.983,38 N din in predlaga DS tovarne, da ta sklep potrdi.

UO je razpravljalo o predlogu splošnega sektorja za nagraditev upokojencev. Sklenil je, da pred novim letom upokojence povabimo na skromno zakusko in ogled tovarne in jim ob tej priliki podelimo oz. jih obdarimo s 30.000 S din.

O referendumu

PRAVILNO IZVELEN REFERENDUM V VSEH NJEGOVIH FAZAH (RAZPIS, IZVEDBA, ZAKLJUČEK) PREDSTAVLJA NAJSIRSO DEMOKRATIČNOST PRI ODLOČANJU V KOLEKTIVNIH. ZAHTEVA PO OBJEKTIVNI, PRAVOČASNI, POPOLNI IN RAZUMLJIVI INFORMIRANOSTI JE OSNOVNI POGOJ OBJEKTIVNOSTI REFERENDUMOV.

Če bodo člani kolektiva vedeli, koga naj pokličejo na odgovornost zaradi neizpolnitve tega pogoja, bodo referendum temeljiteje pripravljani in argumentirani.

Referendum naj bo anonimno samo v fazi glasovanja, ne pa tudi v fazi predlaganja, zagovarjanja take ali drugačne variante referenduma ipd. Sindikati se zavzemajo, da kdor referendum predlaga, pa naj bo le-ta tudi iniciator (iz podjetja ali izven njega), ki mora prevzeti osebno odgovornost za nastale posledice odločitve. Postopek referenduma mora biti dosledno izpeljan in spoštovan. Če bomo določili v naših statutih in zakonih, da je kršitev postopka referenduma težji disciplinski prekršek, bo verjetno kršiteljev manj. Doslej se je referendum razvijal precej enostransko, kar je tudi vzrok njegovim pomanjkljivostim, za v bodoče naj bo bolje organiziran. Izpopolniti je potrebno tovrstno zakonodajo (Zakon o podjetjih) in v statutih, kjer naj bodo določila o referendumih bolj precizna.

Potrebno je dobro razmisliti, o čem naj razpravlja in odloči zbor delovne skupnosti, kdaj je resnično potreben referendum, in kdaj naj o neki zadevi odloči samoupravni organi podjetja.

Če je referendum dobro pripravljen, in če so vsi člani delovne skupnosti dobro se-

znajeni z dejstvi, o katerih je razpisan, potem bo tak referendum postal res kolektivno izražena volja članov delovne skupnosti, kot najvišja oblika socialistične demokracije.

REFERENDUM PREMALO ZASTOPAN V INTERNI ZAKONODAJI

Med številnimi zaključki, ki so jih sprejeli člani plenuma republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva na to temo, so tudi naslednji:

V delovnih organizacijah naj se z interno zakonodajo, s statuti, pravilniki in poslovnimi referendumi opredelijo:

— Za katere primere naj referendum razpišejo in izvajajo obvezno po zakonu in za katere neobvezno.

— Člani delovne skupnosti morajo biti pravočasno, objektivno, razumljivo in v celoti obveščeni o gradivu referenduma, ki mora vsebovati vse možne posledice, take ali drugačne odločitve. Če ta osnovni pogoj ni zagotovljen, referendum ne more biti izveden, ker njegovi rezultati ne zagotavljajo objektivnosti.

— Člani delovne skupnosti morajo natančno vedeti, kateri so organi referenduma, kdo jih imenuje in kakšno je njihovo delo v posameznih fazah referenduma in njihova

odgovornost za odstopanje od predvidenega postopka.

— V interni zakonodaji je treba natančno precizirati število glasov delovne skupnosti za sprejem ali zavrnitev predloga.

— Natančno mora biti določen iniciator referenduma ter njegova odgovornost za nastale posledice.

— Čigava je samoupravna odgovornost za uresničitev sklepov referenduma, v kakšnem obdobju morajo biti sklepi uresničeni in določena odgovornost, če ti sklepi ne bodo uresničeni.

OSNOVNI POGOJI OBJEKTIVNEGA OPREDELJEVANJA NA REFERENDUM

● Dobro pripravljena strokovna analiza in ostala dokumentacija.

● Razumljivost strokovne analize in dokumentacije.

● Navajanje vseh možnih posledic, take in drugačne odločitve referenduma.

● Pravočasna seznanjenost zaposlenih s strokovno analizo in ostalo dokumentacijo referenduma.

● Dejanska seznanjenost zaposlenih s celotnim gradivom za referendum.

Prav je, da je strokovna dokumentacija izdelana natančno do zadnje podrobnosti, ki naj jo pregleda tisti krog delavcev, ki jo tudi lahko razume. Poleg take dokumentacije je treba nujno izdelati tudi bolj enostavno, ki bo razumljiva vsem zaposlenim. Ni potrebno, da so delavci seznanjeni z vsimi izračuni, zadostuje že izvleček iz strokovne analize, ki pa mora vsebovati vse bistvene ugotovitve in pokazatelje.

Naloga strokovnih služb in političnih organizacij je, da so vsi zaposleni s tem pravočasno in objektivno seznanjeni, tako da se vsak posameznik lahko zavestno opredeli »za ali« »proti«.

Janez

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

Franca REHBERGERJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v »obratu stikal« za izraze sožalja, venci in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Fende Anica

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in klišej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj

Svetovna produktivnost-plače jugoslovanske

Pod tem naslovom je bil v zadnji številki »Vijesnika u srijedu« objavljen zelo zanimiv članek, ki obravnava produktivnost v Tovarni konfekcije NAPRIJED v Zagrebu v primerjavi s produktivnostjo v tovrstnih tovarnah v zahodnih državah. Pisec članka ugotavlja, da se je produktivnost v tem podjetju izravnala s produktivnostjo tovrstnih proizvajalcev v različnih državah; zlasti ugotavlja, da se v tovarni NAPRIJED kroji bolj ekonomično kot v inozemstvu. Vse to pa se ne izraža v osebnih dohodkih. Za enako produktivnost in kvaliteto dela konkretno delavec v Zahodni Nemčiji zasluži trikrat več. Ko pisec ugotavlja vzroke za to razliko, ugotavlja zlasti naslednje činitele, ki vplivajo na zmanjšanje osebnih dohodkov. Kot prvo navaja, da je v podjetju NAPRIJED premalo neposrednih proizvajalnih ljudi in preveč režijskega osebja. Po svetovnih statistikah pride v tovarnah konfekcije v različnih državah na 100 delavcev pet uslužbencev, v NAPRIJEDU kot v drugih podobnih tovarnah pri nas pa kar 14 uslužbencev. Nadaljnji razlogi, ki ovirajo porast osebnih dohodkov, so še zlasti v problematiki organizacije proizvodnje, pomanjkanju specifikacije in integracije. V svetu se s transportom tekstilnega blaga ukvarjajo specializirana podjetja, pri nas pa ima vsaka tovarna svoj lasten prevoznik, kar zelo povečuje stroške. Prav tako je z raznimi drugimi dejavnostmi, ki jih drži vsako podjetje, ki pa niso popolnoma zasedene. Nadalje pisec navaja, da se čas izgublja med drugim tudi z raznimi sestanki, z raznimi prekinitvami zaradi popravkov in podobno. Veliko dokumentacije se pošilja bankam, statističnim uradom, zbornicam in raznim drugim organom. Obdajčenje, socialne datjave in različni drugi stroški so nadaljnji splet vzrokov, ki zmanjšujejo dohodek podjetja in s tem osebne dohodke.

Pisec tudi navaja datjave, ki niso v skladu s svetovnimi kriteriji, kot so dodatne datjave za socialno zavarovanje, obresti in stroški plačilnega prometa, prav tako pa tudi plin, voda, odvoz smeti in druge komunalne usluge so pri nas dražje kot v drugih evropskih državah. Vse to izdatno zmanjšuje dohodek podjetja in osebne dohodke.

Vse to so zelo zanimivi podatki, ki kažejo vzroke, da osebni dohodki naših delavcev niso približno taki kot so osebni dohodki delavcev v zahodnih državah kljub približno enaki produktivnosti.

S tem člankom imam namen opozoriti, da bi tudi zlasti proizvodne organizacije v našem združenem podjetju same ali še ob pomoči strokovnih služb ZP ali drugih strokovnih institucij poskušale ugotavljati, kje so konkretno v naših organizacijah ZP vzroki, da osebni dohodki celo v povprečju z ostalimi dohodki v naši industriji, kaj šele v svetovnem merilu, zaostajajo.

Te analize, pa četudi ne bi bile do podrobnosti izdelane, bi vsaj okvirno pokazale vzroke za stagnacijo osebnih dohodkov. Poleg tega bi hitro videli, kaj je treba za izboljšanje gospodarjenja pokreniti. Ni tudi prezreti, da bi ravno tako ta analiza pokazala zunanje vzroke, zaradi katerih je dohodek organizacij nepravilno manjši. Imamo tudi organizacije izven proizvodne sfere, ki na račun proizvodnih organizacij pridobivajo nepravilno visok dohodek. Tudi v teh organizacijah bo morala gospodarska in družbena reforma zaostri pogoje njihovega poslovanja odtodno gospodarjenja. Poostreni pogoji gospodarjenja na vseh področjih bodo zagotovili stabilizacijo gospodarskega sistema in s tem tudi možnost porasta osebnih dohodkov, kar je eden izmed osnovnih ciljev gospodarske reforme.

G. P.

ZAHVALA

Kako mi je lepo pri srečanju, voleto voščilo in tople besede, da kljub dolgi odsotnosti zaradi bolezni sodelavci ker jih ne morem pozabiti. Niso na mene pozabili. To ni nje zagrenila bolezen. Ko pa v tej usodi čutiš roke kolektiva, ki te hrabrijo, ki te dvigajo, da ne omagaš v samotnih mislih, tedaj ima srce mnogo sreče ter osebnega zadovoljstva v letu 1967.

Prav tako se zahvaljujem tudi sodelavcem iz ATN v Kranjski tovarni za obisk in darilo ob novem letu. Kako lep je bil ta dan za mene in koliko bodrih misli ste prinesli s seboj. Za vse iskrena hvala in dovoljstva v letu 1967.

Acij Bajd

Dveletno delo ...

(Nadaljevanje s 5. strani) vsi resnostjo. Osebni dohodki še vedno niso zadovoljivi v naši tovarni, poleg tega pa je bilo več vprašanj o pravilnem nagrajevanju. Zavzeta pa so bila stališča, da se morajo primeri z najnižimi OD stalno nasledovati in v čim večji meri odpravljati vzroki za takšno stanje. Seveda so zelo umestne pripombe na račun prevelikega števila čakalnih ur, posebno pa še nadur, ki bistveno vplivajo na porazdelitev dohodka.

Interno informiranje je bilo tudi eno od osrednjih vprašanj. Informacije, kakršne so sedaj, nikakor ne odgovarjajo željam in potrebam kolektiva. Zato bo treba po upravni poti kakor tudi preko organizacij zagotoviti kvalitetne informacije. Saj še celo člani samoupravnih organov zatrjujejo, da so premalo obveščeni. Na žalost, pa vendar je bilo potrebno kritizirati odnos nekaterih vodilnih, da niso smatrali za potrebno, da se odzovejo vabilu za občni zbor, kjer bi

morali podati odgovore na postavljena vprašanja. Vse to kaže na neustrezne odnose.

Člani sindikata so razpravljali tudi o vlogi, ki jo mora imeti sindikalna organizacija. Zelo malo je takšnih, ki menijo, da sindikata ni treba, več pa je takšnih, ki smatrajo, da so metode dela neustrezne. Program dela za prihodnje leto je ugodno sprejet s pripombami, da si je treba prizadevati za dosledno izvajanje njegovih določb. Le z uspešnimi posegi na pobudo članstva lahko pričakujemo več zaupanja v sindikalno organizacijo. Še naprej bo potrebno prizadevanje na višjih forumih, da ostane čim večji del članarine za osnovno dejavnost v sindikalnih odborih. Vodstva sindikalnih odborov so prevzela odgovorno nalogo za uspešno in plodno dejavnost sindikalne organizacije. Za konec januarja je predviden občni zbor za celotno Elektromehaniko.

F. F.